

Biblioteca Universitară "Ferdinand I."
 CLUJ.
 Nr. 646 10.33
 EXEMPLAR LEON.

Zűestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
 Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — I. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932 június 18

Köszöntjük

az olvasót. Bizalommal és hittel köszöntjük első sorban a nemes város közönségét, amely százakon át mindig a legelső között küzdött a kulturáért és a nép gazdasági haladásáért s letörve, elszegényedve, ma is küzd nemcsak a város jólétéért, de egész Erdély megmentéséért, gazdasági érdekeiért. Köszöntjük a város közönségével együtt egész Erdély és Nagyrománia minden lakóját, akik eddig a kultura fátylavívői voltak, most pedig a legnagyobb gondok közepette küzdve küzdenek a mindennapi lét alig bírható fenntartásáért. De magyar ajkú olvasó közönségünkkel egyidőben hasonló szeretettel köszöntjük faji és felekezeti különbség nélkül mindazokat, akik kéz a kézben, testvéri megértéssel küzdenek azért, hogy közös erővel viselni tudjuk a mai idők megpróbáltatásos súlyos keresztjét, akik könnyíteni akarnak elviselhetetlenül keserves állapotunkon. Százévek óta nem éltünk ilyen szívet facsaró, ádáz időköt. Ilyen kegyetlenül mostoha, rémes viszonyokat. Amikor az apa nem tud kenyeret adni a családjának, amikor nagyobb a munkanélküliség, mint a munka lehetősége.

Amikor a napi kenyérgondok miatt egymásután dobják el maguktól ezt a vér-szívó életet a harcba belefáradt reménytelenek. Akik már nem hisznek, nem bíznak az idők változásában, egy jobb sors eljövételében. Pedig biznunk kell, mert enélkül nincs továbbfolytatás, megmaradás. Mi ezzel a hittel, ezzel a bizalommal köszöntjük olvasóinkat, köszöntünk minden tiszta-szándékot és jóérzésű embert, akik elviselhetni igyekeznek a küzdőkkel, az anyagi összemolás előtt álló néppel ezt a súlyos válságot. A végső veszedelem utolsó óráiban szerető és bizakodó lélekkel indulunk neki ennek a küzdelmes harcnak és hisszük, hogy minden jószándéku lélek velünk lesz, velünk fog harcolni, — mert aki nem érzi át az idők terhecségét, az nem hord magában emberi érzéseket, az a köz érdeke ellen cselekszik s azzal mi is úgy fogunk számolni, mint akire nincs szüksége a mai társadalomnak. Ennek a keserves kinok közt vergődő szerencsétlen emberiségnek.

Revolveres, késhegyig menő választási harc készül

A Magyar Part nem köt paktumot a kormány-nyal, de választási karteiről még mindig lehet szó

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párttal tervezett paktum a nemzeti-parasztpárt hivatalos köreinek őszinte sajnálatára, teljesen meghiusult. A két párt között azonban a választási karteirre vonatkozó tárgyalások — egyes kolozsvári híresztelések ellenére — nem szakadtak meg, hanem gróf Bethlen György betegsége és Popovici Mihai bukaresti utja miatt függőben maradtak.

A Magyar Párt vezetősége ilyen értelemben adott hivatalos nyilatkozatot munkatársunknak a karteirtárgyalásokról. E szerint a Magyar Párt elnöki tanácsa a jövő hét elején ül össze és hoz határozatot a párt végleges magatartásáról.

Erről a határozatról az intézőbizottság fog dönteni, mint végső fórum.

A LIBERÁLIS PÁRT FELKÉSZÜL A LEGERŐSEBB VÁLASZTÁSOKRA IS

A kolozsvári liberális-párt klubhelyiségeiben a delegáció permanent állandó munkában van. A párt a véglegesen tisztázott helyzet után bizik a választások eredményében. A párt manifesztumai kerülnek minden személyi támadást és csak a közállapotok tarthatatlanságára, pénzügyi helyzetünk mai válságos állapotára mutatnak rá. A párt-nak az a szándéka, hogy magyar-nyelvű röpcédulákat bocsásson ki, amelyekben a fentiekén kívül utal a párt vezérének Kolozsváron tett kisebbségi kérdésekben elfoglalt álláspontjára és kijelentéseire.

A liberális párt vezetősége szerint a párt felfogása az, hogy a kisebbségi kérdést ne ígérekben, de megértésen nyugvó tettekben sürgősen kell megoldani és ezt a párt minden gazdasági, kulturális és iskolai kérdésekben keresztül akarja vinni. A lista még nincs kész és a végleges jelölések hétfőn történnek meg. Lepadatu volt miniszter, a párt elnöke tegnap este Bukarestbe utazott.

Goga lapjában azzal fenyegetőzik, hogy revolvergolyók süvitenek a levegőben.

A KISEBB ELLENZÉKI PÁRTOK

Bratianu György ujliberális pártja nem békült ki és nem is hajlandó kibékülni a Duca vezérlete alatt álló ó-liberálisokkal. Ugyancsak meghiusult a Bratianu Dinu és Duca személyi közeledése is s így az uj-liberális párt önálló listával vesz részt a választásokon. Eddigi jelöltjei: dr. Fabius István, ügyvéd (Kolozsmegye), dr. Vlassa N. ügyvéd (Torda), dr. Pop György volt szilágymegyei képviselő (ismét Szilágymegye), dr. Zigre Aurél volt kisebbségi miniszter (Biharmegye). Bratianu György még nem jelölteti magát Erdélyben, csak az ó-királyságban.

A Lupu-párt, Averescu tábornok néppártja, Filipescu konzervatív hívei jelöltek állítanak Erdélyben is. Ugyancsak kísérletet tesz elvesztett becsületének megparálására a bukott Jorga—Argetoianu-féle uj agrár-szövetség is, amelyet a választási humor találóan a cá pák pártjának keresztelt el.

A SZOCIÁLISTÁK KÖVETELÉSEI

A szociálisták a nemzeti-parasztpárttal folytatott és ma már teljesen meghiusultnak tekinthető paktum tárgyalásokon husz mandátumot követeltek, a munkaügyi minisztérium vezetését és különböző kívánságaik voltak. Ezzel szemben a nemzeti-parasztpárt mindössze 11 mandátumot lett volna hajlandó a szociálistáknak engedélyezni.

KIK A ZSIDÓ-PÁRT JELÖLTJEI

A zsidó-párt erdélyi és bánáti tartományi vezetősége vasárnap délután ül össze, amely ratifikálni fogja a kolozsvári központ határozatát, hogy az országos zsidó-párt a választásokon önálló listával vegyen részt. Ugyanekkor határoz a vezetőség a jelölések ügyében is. A jelölésekre nézve még nincs határozott és végleges megállapodás, de legujabb értesülésünk szerint a zsidó-párt hivatalos jelöltjei dr. Fischer József ügyvéd, dr. Marton Ernő, az Uj Kelet főszerkesztője, dr. Klein Miksa ügyvéd (Kolozsvár) és dr. Ligeti Sámuel (Temesvár) lesznek.

A nemzeti-parasztpárttal való paktum helyett az önálló listára szavazás elhatározása az erdélyi és bánáti zsidóság körében élénk visszhangot keltett s a zsidó-párt tagjai azt remélik, hogy a minimális 2 százalékos szavazat elérése után 4—5 képviselőjük kerülhet be a parlamentbe.

Hatieganu Emil miniszter a választásokról és a paktumokról

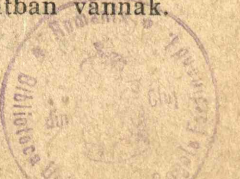
A nemzeti-parasztpárt tartományi bizottsága ma délután ismét ülést tart, amelyen a választmány dr. Hatieganu Emil miniszter elnökletével fontos határozatokat hoz a választási harc és a gogisták belépése tárgyában. Goga Oktávián volt hívei közül azokat, akiket a nemzeti-parasztpárt ma délután felvesz tagjai közé, ünnepélyesen bevezetik a pártklubba, mint „megtérteket.”

A kolozsvári és megyei tagozatok végrehajtó bizottsága a kolozsmegyei jelölések ügyében kedden fog határozni s döntését szerdán előterjeszti a bukaresti vezérő bizottsághoz. Az eddigi terv szerint szenátorjelöltek: Tamas Simion, dr. Porutiu Bálint, a községi tanácsok jelöltje: Nemes Simon, kereskedelmi és iparkamarai jelöltek: dr. Hatieganu Emil, dr. Socol Aurél, Pop Virgil g. kath. és Patriciu Ciurea g. kel. lelkészek, dr. Ghiulea N. professzor és dr. M. A. Muresan.

Dr. Hatieganu Emil miniszter a mai választmányi ülésen következőkben nyilatkozott a választásokról és a különböző paktum tárgyalások eddigi állásáról:

— Össze kell fogni Románia összes jó honpolgárainak, mert az ország ismét abban a helyzetben van, hogy szabad választás után azokat küldje parlamentbe, akik a legérdemesebbek és leghivatottabbak az ország vezetésére s a gazdasági válság leküzdésére. A választás szabadságára nézve biztos garancia Vajda Sándor miniszterelnök személye, hiába ordítanak és rágalmaznak az ellenzéki pártok.

— A különböző helyeken más-más verzió szerint kombinált paktumról még semmi pozitív eredményt nem közölhetek, mert a kisebbségi pártokkal a paktumtárgyalások is folyamatban vannak.

Nyomdai munkákat

mindenféle kivitelben készít

MAYER

könyvnyomdai műintézet

Cluj-Kolozsvár, Calea Regele
Ferdinand 64-66. (Marianum
leányiskola épületében).

Telefonszám: 61.

Előfizetési felhívás!

A „JÓREGGELT“ és „JÓESTÉT“ szerkesztősége és kiadóhivatala kötelességének tartja tájékoztatni a közönséget lapja céljairól, irányáról, vállalt feladatáról. Ennek kapcsán első sorban szükségesnek tartja közölni, hogy lapunkat nem a választások alkalmával szokásos alkalmi érdekhajhászások hívták életre, hanem az általános közérdek, amely szükségét látta már annak, hogy olcsón, napi 1—1 lejtért kielégítő tájékoztatást kapjon a világ és a helyi piac legújabb eseményeiről. Nem az ilyenkor szokásos alkalmi frázisokkal és időszaki céllal lépünk tehát a közönség elé, hanem a legkomolyabb újságírói hivatás érzettel és a legteljesebb nyomdatechnikai felkészültséggel. Egyetlen célunk van ez: a közönség érdekeinek minél hathatósabb és minél gyorsabb szolgálata. Nem alkalmi újságot fogunk tehát lapjainkkal az olvasónak adni, hanem gondosan szerkesztett, állandó hírforrást, amely a „JÓREGGELT“-tel minden reggel pontosan megjelenik a maga hűségese közönsége előtt s délután a késői órákban a „JÓESTÉT“ szintén tájékoztatni fogja a legfrissebb eseményekről. Nem egyéni szándék, hanem a közérdek fogja tehát vezetni tollunkat s mi bizunk abban, hogy a közönség méltányolni fogja ezt a komoly újságírói kötelességteljesítést és tömegesen fog sorakozni zászlónk alá.

A „JÓREGGELT“ minden reggel 6 órakor kapható lesz már minden füzsdében és hírlapelárusítónál, a „JÓESTÉT“ pedig a késő délutáni órákban fog megjelenni.

ÁRA 1 LEJ!

Kérjük a közönség szíves fogadtatását:

a „JÓREGGELT“ és „JÓESTÉT“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

MÉG A SZABADSÁGOKAT IS „LEÉPÍTETTÉK“ JORGÁÉK.

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután előtt a kolozsvári rendőrkészletre tudomására hozta a tisztviselőknél, hogy a minisztérium legújabb rendelete eltörölte a tisztviselők által eddig élvezett és törvényileg védett szabadságokat. A rendőrtisztviselők a kellemetlen hírt a legnagyobb elkeseredéssel fogadták, azonban kénytelenek belenyugodni, mert a reklamációkkal esetleg állásukat veszélyeztetik. Persze nem a kényelmes s gondtalan életet féltik, mert hiszen ott is két-három hónapi fizetéshátralék teszi gondokkal terheltté a tisztviselők fejét, hanem, mert úgy gondoljuk, hogy ez is jobb, mint semmi.

Borzalmas kettős gyilkosság Ploestiben

PLOESTI. Borzalmas kettős gyilkosság történt az elmúlt éjszaka Ploestiben. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak Leon Weismann 65 éves kereskedő lakásába és az öregembert súlyosan megsebesítették, 53 éves feleségét pedig megölték. A gyilkosságot a közelben lakó Convier orvos fedezte fel, a kerítésen átmászva jutott a szobába, ahol összekötözve találta a földön fekvő Weismannra. Az öreg elmondotta, hogy két rabló, akik között az egyik álarcot viselt, megölte a feleségét és őt magát súlyosan megsebesítették, majd az egész lakást kirabolták.

Convier dr. azonnal értesítette a rendőrséget, amely kiszállott a helyszínre. A rendőrök elé borzalmas látvány tárult: a földön, az ágy lábánál vérbefagyva, holtan feküdt az öreg Weismanné, az ágylepedő csupa vér, a szekrényajtók fölfel-

szítve. Weismannt magát súlyos állapotban kórházba szállították. A rövid kihallgatás folyamán Weismann elmondotta, hogy úgy őt, mint a feleségét borzalmas kínzásokkal kényszerítették a rablók, hogy megmondják, hova tették a pénzüket. Késekkal szurkálták mindkettőjüket és amikor össze-rogytak, halottinak hívték mindkettőjüket, hozzáfogtak a lakás kirablásához.

A rablók távozása után Weismann magához tért és segítségért kiáltott.

Weismanné holttestét fel fogják boncolni, hogy a halál közvetlen okát megállapíthassák.

A rendőrség több munkást tartóztatott le, akiket a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak. A nyomozás teljes erővel folyik és remény van arra, hogy az elvetemült gyilkosok mielőbb kézrekerülnek.

Öt ügyvéd busás keresete, öt árva szomorú sorsa a csikzsögödi borzalmas tragédia után

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mintegy kilenc-tíz évvel ezelőtt egész Erdélyt bejárta annak a megdöbbentő gyilkosságnak a híre, melynek tragikus áldozata a csikmezei Zsögöd község legjobb módú családjának egyik asszony tagja volt. A vérfagyasztó gyilkosság részleteit az egész romániai sajtó heteken hónapokon át tárgyalta s még ma is borzalom fogja el az embert, ha ennek a szörnyűsége tragédiának kegyetlen históriájára gondol. A szerencsétlen áldozat Zsögöd fürdő gazdag tulajdonosának, Pásztory István földbirtokosnak asszony leánya volt, aki a háború előtti esztendőben Czerbesz György volt őrmesterhez ment nőül. A romantikus keretek között induló házasság eleinte békés polgári módon folyt s így hamar sikerült a már idősebb szülőket rábírnai a szorgalmas fiataloknak, hogy írják rájuk a birtok tulajdonjogát a rajta levő fürdővel együtt. Pásztoryék valóban rá is iratták a fürdőt, mint a körülbelül 100 hold felé levő földbirtok tulajdonjogát leányukra, aki később annak félrészét férjére iratta át. Így kezdett a tragédia kicsirázni, hogy évek múlva aztán borzalmas végbe fuljon bele.

Talán ma sem lehet pontosan megállapítani a kritikus nap történetét, s elég az hozzá, hogy egy napon Czerbesznét vérbe fagyva találták Zsögöd fürdő egyik leghagyatottabb helyén, ahol a hozzátartozók szerint a fiatalasszony ideges pillanatában öngyilkosságot követett el. A vizsgálat azonban a fennforgó gyanúok alapján gyilkosságot vélt megállapítani s már az első pillanatokban gyanu alá fogtak egy ott alkalmazásban levő nőszemélyt. Ezt a gyanut később egy szolgaleány vádja tette még megdöbbentőbbé. A leány szerint ugyanis a tragédiát maga a férj idézte elő. E vád alapján került a szerencsétlen áldozat férje a bíróságok elé s bár Czerbesz György minden módot felhasznált arra, hogy magát tisztázza a vád alól. Öt ügyvédet is fogadott, hogy védjék igazát, a bíróságok ennek dacára hűnösnek találták s 10 évi kényszermunkára ítélték.

Ezzel megkezdődött a tragédia második része. Az anya nélkül maradt öt árva most már apját is elvesztette, majd e súlyos csapások

után nemsokára következni keztek az anyagi csapások is. Az egymásután következő sok tárgyalásra, felelbeésekre s az öt ügyvéd munkájára ráment először a férj vagyoni része az utolsó fillérig. Ezt árverésen egy Chamenitzky nevű volt tanfelügyelő vette meg. Maradt a másik félrész. Ez édes anyjuk tulajdonjoga révén az öt árvaé lett. Gyámnak a nagyapát neveztek ki. Az öreg Pásztory hűségesen őrködött is a megmaradt vagyona egész addig, amíg az egészsége engedte s amíg a múlt évben nem következett be a halála.

A már agg nagyapa folytonos betegeskedésével, majd később halálával most már bekövetkezett a vagyon további szétmorzsolása s az árvák sorsának további romlása is.

A szerencsétlen árvák 4 éven át egy banit sem kaptak
a tulajdonukat képező mintegy 40—50 hold föld s az egész Erdélyben ismert és látogatott zsögödi fürdő jövedelméből. A nagyapa halála után György Lázár igazgató tanítót nevezte ki az árvaszék gyámul. György Lázár végre az özvegy többszöri sürgetésére, két részletben ötezer lejt küldött mégis az árvák javára. Ötezer lejt. Ennyit kaptak összesen az árvák az utolsó 5 év alatt.

Nem tudjuk, hogy hová tűnik el a zsögödi fürdő s a mellette elterülő birtok jövedelme, de 5 ezer lejt 5 év után mégis csak igen kicsi összeg. Bár igaz, hogy közben nagykorúsága elérése folytán az egyik örökös kielégítették, még sem hisszük, hogy ennyi idő alatt mindössze csak 5000 lejt hozott volna a zsögödi fürdő részesedése. Valahol hibának kell lenni a számítások körül. S jó lesz minél hamarabb kikorrigálni azokat a hibákat, mert az árvák sorsa nem tűri már a további halogatást.

A valamikor jobb napokat látott család most a Fellegvári-ut egy kis házában egyik szobájában húzódik meg. Olyan kis szoba ez, hogy ketten is alig férnek el benne, nemhogy egy öttagú családnak elég legyen. Ugyanakkor pedig valaki a zsögödi birtokon 50 holdon uralkodik. Jó lesz, ha az illető Kolozsvárra is gondol néha-néha, mert az amúgy is elég szomorú helyzetbe jutott árvák panasza előbb-utóbb hangokat is hallathat.

A közönség panaszai

Ki kell tiltani a vadlovasokat a hójai nékerből. A „Jóestét“ szerkesztőségéhez több panasz érkezett, amelyet a néprajzi muzeumban, melyet a néprajzi muzeum igazgatósága nagy áldozattal és készséggel egészen a közönség szórakozására, vasárnapi üdülésére igyekszik átszervezni, vadul száguldó ri és nem uri lovasok teljesen a nagyközségi sportpassziójának használják fel. Megtörtént, hogy a legutolsó vasárnap délutánján is néhány lovas vad vágatással száguldott át kirándulókkal tele hójai mezőn s a kirándulóknak, nőknek, gyerekeknek alig volt idejük arra, hogy bemenekülhessenek a fák védelme alá a vad lovaglási szenvedély elől. — Minthogy a népközségi igazgatósága sem tűri el az ilyen veszedelmet rejtő sportkirovést, felhívjuk a közönséget, hogyha ismeri ezeket a vadlovasokat, jelentse azonnal fel őket az igazgatóságnál.

A VASUTI TISZTVISELŐK TILTAKOZÓ NAGYGYÜLÉST RENDEZNEK.

CLUJ-KOLOZSVÁR. A CFR érettségis és doktorátust végzett tisztviselő folyó hó 19-én Bukarestben nagy tiltakozó gyűlést tartanak. A gyűlés programja szerint kérni fogják a CFR vezérigazgatóságát, hogy az előléptetési listán végezzenek módosításokat és tegyenek különbséget érettségizett és doktorátust tett tisztviselők között a kevesebb iskolával rendelkezőkkel szemben. A jelenlegi erre vonatkozó szabályzatot igazságtalannak tartják és ez ellen az igazságtalanság ellen akarnak tiltakozni.

— **Népünnepély.** Julius 10-re a Katholikus Kör az összes katolikus egyesületekkel karöltve a katolikus gimnázium udvarán tartandó népünnepélyt tervez, melynek célja a Katholikus Tanonc Otthon felségélyezése.

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

Jóreggelt!

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejtért!

4.tömör oldalon, a legújabb világ- és helyi eseményeket közli. Hírforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Calea Reg. Ferdinand 64—66
Telefon: 61. (Mayer-nyomda)

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal MAYER-
könyvnyomda, Cluj-Kolozsvár, Calea Reg.
Ferdinand 64-66. (Marianum).
Telefonszám: 61.

Naptár Junius 18 szombat. Róm. kath.:
Arnold görög: Leontine, Pro-
testáns: Leontine, Izraelita: 14. Szivam.

— **Időjárásjelentés.** Sok helyütt
eső esetleg zivatarok, megélnkülő
szelek. Fokozatos lehülés vár-
ható.

Jóestét!

Mondhatnám: szép jóestét, boldog
jóestét, kenyeres jóestét... Azután: jó-
évtárgyat a jó vacsorához (mind a ket-
tőt külön-külön és együtt is...) To-
pábbá: jó szórakozást (vegye meg a
„Jóestét!” 1 lejért, ugyanannyiért,
amennyiért egy sósperecet, 15 darab
néhai Kreuger-féle gyufát és két 50 ba-
nis bobszeletet adnak.)

A legujabb politikai népdal: Én a
Vajdát nem bánom, csak a Jorgát
sajnálom...

Ugy hírlük, hogy a kolozsvári Jorga
Miklós-uccát Vajda Sándor-uccának
fogják kinevezni.

Választási ötlet: Goga Octavian hi-
vei átpaktáltak a nemzeti-parasztpártba.
Goga egyedül hallgatja pártja mormo-
lását...

Amerikai élet Kolozsváron. Borne-
missza, az időközi bizottság volt elnö-
ke „száraz”-ból „nedves” lett.

Argeloianu bukott pénzügyminiszter
panaszodik, hogy a Nemzeti bank az
új kormánynak egy milliárd lej elöle-
get ad a tisztviselők és nyugdíjasok ki-
fizetésére, míg az előző kormánynak
semmit sem adott. Hja, az egyiknek si-
kerül, a másiknak nem...

— **Inspekción** gyógyszerárak.
Fortuna Fötér, Mircea Ferenc Jó-
zsef-ut, dr. Nagy Monostori-ut,
Sotropa Boeckai-tér.

— **A jubiláló Szász Endre.** Most,
amikor lapjainkat, ezeket a sok-
sok szeretettel és aggodalommal
épített delegyénket bizó hittelt ut-
nak indítjuk a magyar közélet hul-
lámzó nagy vizén, készséges öröm-
mel igtatjuk első cikkeink közé a
Szász Endre nevét és jubileumát. S
amikor ezt tesszük, nemcsak kö-
telességet teljesítünk, de ugy érez-
zük, hogy a Szász Endre nevéől
és munkásságáról való megemlé-
kezés nekünk nem egyszerű kollé-
giális feladat, de sokkal több: bele-
illik, belevág programunkba.
Örömmel tesszük tehát magun-
kévá ezt az alkalmat s hivatásunk
és jövő munkánk öntudatos felbe-
csülésével és ígéréttel mondjuk,
hogy annak az újságírói gárdának,
amelyik lapjaink hasábjain akar
szolgálatára lenni az erdélyi ma-
gvar közönségnek, Szász Endre
mindig határozott és gerinces ál-
láfoglalása, megingathatatlan, de
minden jószándékot megértő ma-
gyarsága, vállalt feladata, — el-
kötelezett programunk lesz. Fél-
emberöltöt betöltő munkásságá-
nak ezzel a megbecsülésével és
magunkéva tételével köszönti lap-
jaink elhivatottságot valló újság-
író gárdája is a magyar újságírás
tisztelet alakját s hisszük, hogy
közönségünk is ezzel a megbecsü-
léssel fogja tanujelét adni Szász
Endre iránt jubileumán.

— **Hiába minden, a strand nem
javul meg.** A tavaszi árvizek alkal-
mával megrongálódott anyagát,
mely azt a célt szolgálta, hogy a
Malomárkot vízzel táplálja, végre
elkészült s ezzel egyidőben, a für-
dőzők nagy öröme, a városi
strandfürdő is megnyitotta kapuit.
Felsőhajtott a jámbor, izzadó ko-
lozsvári polgár, hogy most már
hűsülhet. Azzal az elfogulatlan ér-
zessel mentünk élvezni a szabad-
fürdést, hogy a strandfürdő tavalyi
fogyatékoságainak nyomát sem
találjuk. De családunk kellett.
Elsősorban a belépőjegyek tavalyi
magas ára döbbsenti meg az embert.
Tizenkét lej a belépőjegy most is,
holott a piaci árak, a kereseti le-
hetőségek lényegesen csökkentek.
Ha a város nem akarja passzív
mérleggel zárni a strand-szezont,
ugy helyes volna a jegyárakat le-
szállítani. Továbbá: a tornaszerek,
köztisztasági berendezések is még
mindig igen korlátoltak és nincse-
nek használható állapotban. A zu-
hanyok sem működnek kifogástal-
anul. A „kiszitálnak” mondott
homokban üvegcserépek lesnek ál-
dozatra. A szegény fürdőzőnek
akad elég bosszúsága s mindezt
csékély tizenkét lejért kapja a vá-
rosi vezetőség jóvoltából. Ugy
hiszük, hogy az új városi tanács
végre megszünteti ezeket az any-
nyiszor hangoztatott mizériákat.

— **Majláth püspök a Katolikus
Körben.** Tegnap este Majláth püs-
pök meglátogatta a Katolikus
Kör helyiségét, a Katolikus Ta-
nonc-Othont és Katolikus Cser-
késztöthont. A Katolikus Kör ne-
vében a Kör elnöke, Leitersdorfer
Sándor üdvözölte, a Legényegylet
nevében pedig Baczoni Géza dé-
kán. A különböző kath. egyesüle-
tek s az ifjuság szeretetteljes lel-
kesedéssel ünnepelte a püspököt.

— **Cserkész-tábor készül Szeben
mellett.** A jövő hónap 5-én kezdő-
dik meg az ország összes cserkés-
szeinek nyári táborozása Szeben
mellett. A cserkészek július 30-ig
maradnak a táborban, ahol külön-
böző gyakorlatokat fognak vé-
gezni.

— **A Giustizia per l'Ungheria
olasz pilótái Károlyi gróf minisz-
terelnöknél.** Budapestről jelentik:
Csütörtök este gróf Károlyi Gyula
miniszterelnök dinert adott a Gius-
tizia per l'Ungheria „Igazságot Ma-
gyarországnak” olasz pilótái tisz-
teletére. A vacsorán igen sok elő-
kelőség vett részt. Ott volt József
főherceg, Arlotta olasz követ, Göm-
bös Gyula honvédelmi, Kenéz Bé-
la kereskedelmi miniszterek, Kár-
páti Kamilló a honvédség főpa-
rancsnoka. Vacsora után a buda-
pesti dalárdák szerenádát adtak a
vendégek tiszteletére.

MARÓLUGOTT IVOTT EGY GYERMEK

Tegnap este a Str. Drágásan 29.
szám alatt Nagy Ferike a mosás-
hoz előkészített marószódát ki-
itta. A szerencsétlen gyermek
azonnal elvesztette eszméletét, mi-
re a megremült hozzátartozók
kétségbeesetten próbálták tejtatás-
sal életre kelteni a gyereket. Siker-
telen próbálkozások után értesi-
tették a mentőket, mire dr. Nagy
mentőorvos a helyszínre sietett és
sikeres bémosás után a gyermek-
klinikára szállította Ferikét, ahol
a gyerek valamivel jobban lett.
Állapota minden valószínűség sze-
rint javulni fog.

SZINHÁZ

**Kolbay Ildikó volt kolozsvári
primadonna meghalt.** Kolbay I-
dikó, a kolozsvári Magyar Színház
hosszu időn át kedvelt primadon-
nája, aki később a budapesti Vá-
rosi Színháznál s legutóbb a mis-
kolci színháznál játszott nagy si-
kerek mellett, tegnap hirtelen meg-
halt. Kolbay Ildikó pár év előtt
visszavonult a színpadtól és férj-
hez ment Gál Menyhért miskolci
főtörzsorvoshoz. A művész nő nem-
rég bélhüudést kapott, megoperál-
ták, de már nem lehetett megmen-
teni. Halála Kolozsváron is nagy
résztvételt keltett.

SPORT

**A magyar vivó-olimpikonok ko-
lozsvári bemutatkozása.** Kolozsvár
sporttársadalma hatalmas érdeklő-
déssel várja a világhírű magyar
vivóolimpikonokat, akik vasárnap
este 9 órai kezdettel mutatkoznak
be a Magyar Színházban. A ma-
gyar vivók, névszerint Petschauer
Attila, Kabos Endre és Gerevich
Aladár, akik világklasszist képvi-
selnek és favoritjai az olimpiai vi-
vóbajnokságoknak, a vivás legma-
gasabb tudományát mutatják be a
kolozsvári közönségnek.

RÁDIÓ

PÉNTEK, június 17.

Bucuresti. 18: Rádiózenekar. 19.10:
Rádiózenekar. 20: Rádiószabadegyetem.
20.40: Trubadur, Verdi operája gram-
ofonon.

Budapest. 18: Csevegés a háztartásról.
19: Előadás. 19.30: László Imre magyar
népdalokat énekel. 20.30: Előadás. 22:
Turry Peregrin előadása. Utána az
Operaház zenekarának hangversenye.
Utána Toll Árpád cigányzenekara. 1:
Előadás.

Bécs. 19: Geiger-zenekar. 21.35:
Svájci zene. 22.15: Hangjáték. 24.45:
Tánczene gramofonon.

SZOMBAT, június 18.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramo-
fon. 18: Vegyes hangverseny. 19: Rá-
diószabadegyetem. 20.40: Gramofon.
21: Kórusok. 21.30: Előadás. 21.45: Kó-
rusok. 22: Román zene.

Budapest. 11.15: Rendőrzene-kari hang-
verseny. 14: Déli barangzó. 14.05:
Hangverseny. 18: Gyermekrádió. 19:
Szalonzenekari hangverseny. 20.45: Gra-
mofon. 21.45: Rádióskop postája. 22.20:
Zoltán Irén hangversenye. 23: Bécsi
közvetítés. 24.10: Sovánka Nándor ci-
gányzenekara.

Bécs. 17.30: Gramofon. 19: Otónai
tánczene. 21.30: Szórakoztató hangver-
seny. 25: Filharmónikus hangverseny.
1: Hügel-zenekar.

FIATALEMBER butorozott szo-
bát keres, lehetőleg olcsón, Ferenc
József-ut 60-80. számig. Választ
a kiadóba.

Rendületlenül kitart példátlanul

olcsó áraival

CZINK

festő és vegytisztítógyára.

— **Már nem babra, hanem buza-
szemre megy a láték.** Kolozsvárt is
divatba hozták már az Erdély na-
gyobb városaiban ismeretes, nyu-
godtan zsebmetszésnek nevezhető
szerencsejátékot. Ennek a játéka-
nak menete a következő: 3 gyűszű
vagy fél dióhéj alá a bankár betesz
egy buzaszemet és összekeveri őket.
A játék nem kevesebb, mint 100
lejbe megy. A játékos, ha eltalálja,
hogy a három közül melyik dió-
héj vagy gyűszű takarja azt a bi-
zonyos buzaszemet, akkor nyert,
ha nem, akkor a bankár szivtele-
nül beinkasszálja a téteket. Ez így
egész becsületesen nézne ki, ha a
tapasztalat nem az ellenkezőjét bi-
zonyítaná, mert a bank-adó a dol-
gát jól érti, egy intézi, hogy husz
játék közül egy ha nyer, de az is
nehezen. Felhívjuk az illetékes ha-
tóságok figyelmét erre a játékra,
ahol annyi szegény ember veszíti el
nehezen szerzett pénzét.

— **Dr. Kiss Ferenc előadása.** Dr.
Kiss Ferenc budapesti egyetemi ta-
nár, ki éveken át Párisban tartó-
zkodott, tegnap este a református
leánygimnáziumban előadást tar-
tott, melynek tárgya volt: a saját
anatómiai felfedezése a szimpatikus
idegrendszeréről. Az előadáson
Kolozsvár majdnem összes orvosai
résztvettek, valamint számos orvos-
tanhallgató. Az értekezlet végén
dr. Koleszár László méltatta az
előadást.

— **Goromba kereskedő.** Csütör-
tök délben a Deák Ferenc-uccában
egy kerékpáros fiatalember elgá-
zolta Ruz Péterné 64 éves matrónát.
Az asszonynak surlódáson ki-
vül komolyabb baja nem történt.
A gázolóról hamar kiderült, hogy
Fehér, Deák Ferenc-uccai írógép-
kereskedő kifutója. Az öregasszony
férje, aki hadviselt őrmester volt
s most könyöradományokon ten-
gődik, jogosan tiltakozott a keres-
kedőnél a feleségét ért inzultus
miatt, mire a kereskedő a magával
tehetetlen beteg embert goromba
szavak kíséretében az üzletéből ki-
dobta. Ruz Péter támadója ellen
megtette a feljelentést.

VASÁRNAP UJABB GYÜLÉST TARTANAK A NYUGDIJASOK

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kolozs-
vári Nyugdíjasok Szövetsége va-
sárnap délelőtt 10 órakor gyűlést
tart az egyesület Piata Cuza Voda
(volt Boeckai-tér) 2. sz. alatti he-
lyiségében, amidőn Pop Valér volt
kormánybiztos az egyesület elnöke
és Brediceanu ezredes beszámol-
nak bukaresti utjuk eredményéről,
amelyet a nyugdíjhátralékok kifi-
zetése és jogos érdekeik képvi-
selésében tettek. A nyugdíjasok hang-
ulatát mindenestre kedvezően be-
folyásolja a kormány új gesztusa,
mellyel egy milliárdot bocsát a
nyugdíjak rendezésére.

11 ÉVI SÜLYOS BÖRTÖNT KAPOTT A DITRÓI REVOLVERES GYILKOS

CLUJ-KOLOZSVÁR. E hó 15-én döntött a csikszeredai bíróság Márton Áron ditrói lakos ügyében, ki annak idején lelőtte Keresi gépezet. A bíróság 11 évi sulyos börtönrre ítélte és 10 évre felfüggesztette politikai jogaitól. Az ítéletet úgy a vádlott, mint a védő megfélebbítették.

Villany-, házitelefon-, csengő- és vízvezeték-szerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádlér,

Strada Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.

A KOLOZSVÁRI KERESKEDŐK TETSZÉSSEL FOGADTÁK AZ ÚJ ZÁRÓRA-RENDELETET

A munkaügyi miniszter méltányolta a kolozsvári kereskedők felterjesztését a Jorga-kormány által életbeléptetett és sok üzleti kárt okozó záróra-rendelet ügyében. Az új záróra-rendelet, amely Chirila munkaügyi inspektorhoz még nem érkezett meg, visszaállítja az 1—3 óras déli szünetet az összes üzletekre nézve, élelmiszerkereskedőknél pedig félkettőtől fél négyig határozza meg. Üzletzárás este 7, illetve szombaton és ünnepnap előtt 8 óra lesz.

Munkatársunk megkérdezte a kolozsvári textil, élelmiszer, luxus-cikkek nevesebb elárúsítóit s a borbélyüzletek tulajdonosait, akik egyöntetűleg kijelentették, hogy az új záróra-rendelet mindenben megfelel a kereskedelmi és iparkamara útján felterjesztett kérésüknek. A fél kettőtől fél ötig terjedő hosszú szünet megnehezítette a forgalmat, különösen a vidéki közönség számára, amely a korai est beálltával nem tudta vásárlásait nyugodtan elintézni. Az élelmiszerüzletek is megvannak elégedve az újabb rendelettel, sőt azt sem bánják, ha üzletük egész nap nyitva lehetne. A pékeket nem érinti az új záróra-rendelet, mert eddig is és ezután is reggel 5, este 9-ig árultak és árulnak. A borbélyok azt remélik, hogy a rövidebb déli szünet után több vendéget kapnak. A kereskedelmi alkalmazottak is megnyugvással fogadják az intenciójuknak megfelelő új zárórát.

— 25-én megkezdődnek az érettségi vizsgálatok. Folyó hó 25-én az összes kolozsvári középiskolákban megkezdődik az érettségi. Ugy hisszük, hogy ezuttal sokkal jobb eredménnyel fogják letenni a bakalareátust ambiciózus ifjaink. De azután, hogy indulnak meg az élet rögzös útjain, az már a jövő titka.

GÉPAZSUROZÁST ágyneművarrást olcsón és jól vállalok, Székelyné, Reg. Ferdinand 62. szám.

Lukács József színházi titkár rágalmozóját elítélték

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt érdekes családi perpatvart tárgyalta a törvényszék II-ik szekciója. A vádlott Virágh Rudolf, aki a Munkás Ujság egy cikkében sulyos rágalommal illette rokonát, Lukács (Leitheim) József színházi titkárát és testvérét Leitheim Elemért. Leitheimék megvették a nagyanyjuk vagyonát és így rokonuk, Virágh nem örökölt. Virágh pert is indított a testvérek ellen, megtámadva az adásvételi szerződést. A pert elvesztette és bosszújában írta a cikket, amelyben többek között azzal vádolja meg Leitheimékét, hogy az adásvételi szerződést

meghamisították és ennek egyetlen tanuja a nagyanyjuk, akit a sajtóper előtt halálra szekiroztak, hogy az egyetlen tanu ne vallhasson ellenük. Leitheimék sajtóper indítottak, de közben a nagyanya meghalt. A mai tárgyaláson Virágh Rudolf azzal érvelt, hogy neki a megírt dolgokat a nagyanyja mondotta el és a nagymama szava szent.

A bíróság bizonyítékok hiányában Virághot 1000 lej fő és 500 lej mellékbüntetésre ítélte a törvényszék. A vádlott felebbezett, mert nem érzi magát bűnösnek.

Szélhámos, vallásos vagy cinikus tömeggyilkos Matuska?

Körülbelül 5—10 évi fegyházat fog kapni — Az utolsó század legrejtélyesebb bűnözője?

Az utolsó század kétségtelenül legrejtélyesebb és legmegátalkodottabb bűnözője áll a bécsi Landesgericht bírái előtt, Matuska Szilveszternek, a biatorbágyi vonatrobantónak a személyében. E per folyamán egyelőre csak az ansbachi merénylet került napirendre, míg Biatorbágyért a magyar bíróság fog majd ítéletet mondani a tömeggyilkos felett.

Matuskát az osztrák ügyész a vasutvonalak kétrendbeli megrongálásával vádolja.

Matuska vallomásaiban mindvégig megmarad az „ideális” célok mellett. Érdekes és eddig ismeretlen dolog,

amint azt mondja el Matuska, hogyan fogamzott meg benne a vasuti merényletek ötlete.

Esztendőkkel ezelőtt otthon járt szülőfalujában, Csantavéren és megígérte, hogy egy tizezerdinaros ajándékot tesz a falu temploma részére. Visszatérve Bécsbe, egyelőre el kellett halasztania az ajándék vásárlását, mert összes üzletei rossz szul sikerültek. Apósa figyelmeztette, hogy a község lakói már nagyban várják az ajándékot és öt naponta kérdik, megérkezett-e? Rendkívül szépsévelte, hogy nem váltotta be ígérését és miután rövidesen nem volt reménye jelentősebb üzlethez, kölcsönt vett fel bécsi házára és ebből egy művészi kivitelű betlehemet készíttetett, amit aztán elküldött Csantavérré, melynek templomában lehetséges, hogy még ma is ott áll — ha csak azóta

el nem távolították — Matuska kegyes ajándéka.

Adományáért több köszönőlevelet kapott, s apósa értesítette, hogy most ő a legnépszerűbb ember a községben. Ekkor gondolt először arra, hogy Csantavér csak kis falu, ez a népszerűség nem sokat ér és valami olyan nagy dolgot kellene elkövetnie, hogy hire elterjedjen az egész világon. Ezt állítja és így mondja el védőbeszédét a tárgyaláson Matuska Szilveszter, a merénylő.

Elmeállapotának megvizsgálását Bischoff János dr. Hoevel dr. és professzorok, a bécsi törvényszék szakértői végezték. Véleményük szerint Matuska épelméjű és felelősségre vonható. Kétségtelenül gazdag, a szertelenségig csapongó fantáziával rendelkezik, féktelenül hiu, önző, perverz, szadista hajlamu és fentiek alapján büntények elkövetésére nemcsak anyagi okokból képes, de azért is, hogy az emberek beszéljenek róla. A fogházban tanusított viselkedése, fokozott üldözési mániája, rémképei és kényszerképzetek tulzotak és nagy mértékben szimulálásnak tekinthetők.

Junius 19-éig Matuska tényleg a világ érdeklődésének központjában állott.

Célját huszonöt hulla árán valóban elérte.

A bécsi jogászok véleménye szerint Matuska 5—10 évig terjedhető fegyházat fog kapni s csak az itt kapott büntetés kitöltése után adják majd ki a magyar hatóságoknak.

Nagyarányu panama a kardosfalvi téglagyárban

CLUJ-KOLOZSVÁR. És éppen az éhbér mellett elkinzott munkásai bőrén panamázik Smill Dávid igazgató ur. Minden munkástól 36 lej vonnak le betegsegélyzőre. A munkások nagytöbbsége pedig olyan, aki heti 180—200 lejnél nem igen keres többet, a 36 lej betegsegélyzőt azonban megfizetik. A jelszó pedig a gyár belterületén ez:

— Menj, az anyád! ... Egész

nap nem dolgozol semmit, csak lofog a napot ...

Ez az ellopott nap pedig a jól bevezetett rend szerint reggel hat órától, összesen másfél óra szünettel 14 és fél óra nehéz munkából áll. A gyár fizetett hajcsára Salamon, illetve Simi ur. Így keresztelte a gyár népe, mert olyan az egész ember, mint egy elkopott simi-tánc. Az nem baj. Azért a kis tizenkét éves gyerekeket, ha keze

ügyébe akad egy léc, meg-megdöngeti, mert, ugymond, nem mozognak elég gyorsan. Ha valaki munkaképtelenné válik betegsége miatt, nagyon ritka eset, amikor a betegsegélyző útján táppénzt fizetnek neki. Ilyenformán aztán, ha nem bír egy-két nap alatt ismét munkába állni, van eset rá, hogy hetekig teljesen fizetés nélkül van. A kutya sem törődik vele. Hiszen csak egy rongyos buta munkás. Egy robotszajha, — Smil Dávid és Simi hajcsár szerint.

Az persze, egyáltalában nem számít, hogy az a szerencsétlen ember 80 lejt, vagy jobb esetben 180 lejt keres egy hét alatt. Smill Dávid ur csak levonhatja a maga 36 lej heti panama pénzét. 10 év óta ezeknek a pénzeknek az elsikkasztása

közel egy millióra rug.

A betegek ápolása és gyógykezelése is hasonló lelkiismeretességel történik.

— Ha elvárod a kezéd, lusta disznó, ha fejedre esik egy téglagyere csak be az irodába, Simi ur önt egy kis jódot égő sebedre. Aztán, ha nem föltétlen szükséges az orvosi kezelés, akkor nincs betegsegélyző, s nincs táppénz.

A munkások nagyrésze állandóan feketekávéval él, mert ez a legolcsóbb s mert máskülönben nem bírja ezt az idegörlő, roncsoló, állatias munkát.

Mindenesetre jó volna szétnézni a hatóságoknak Smill ur telepén s szükség szerint a legerélyesebb vizsgálatot indítani be az embertelen állapotok ügyében.

CHILÉBEN GYŐZÖTT AZ ÚJ FORRADALOM

NEWYORK. Chilei legújabb jelentések szerint ott újból forradalom tört ki, amely a felkelők győzelmével végződött. Chilének újabb elnöke van egy magasrangú tengerésztiszt személyében.

KIVÉGEZTÉK MUSSOLINI MERÉNYLŐIT

RÓMA. Mussolini két merénylőjét ma hajnalban a városháza kapuja előtt kivégezték.

MUSSOLINI NÉMETORSZÁG MELLETT

LAUSANNE. A lausannei nemzetközi konferencián ma Mussolini kijelentette, hogy ha Németország nemet mond, úgy Olaszország is nemet mond a háborus adósságok kifizetésének felszólítására.

NAGY TŰZ A DUNÁNTULON

ZALAEGRSZEG. Zalasombathelyen az éjszaka nagy tűz pusztított. A tűz egy lakatlan épületben keletkezett. A szomszédos határmentiek közül kiknek a jugoszláv kormány azonnal engedélyezte a háttárlépést. A tüzet reggel 6 órára sikerült eloltani. A kár roppant nagy. Teljesen leégett 12 istálló, 5 lakóház, részben leégett 20 gazdasági épület nagymennyiségű gabonabona, széna, szalma. Több a sebesültek száma.

Mondja meg mindenkinek: a

„Cristal”

gallérjai a legfényesebbek és legszebbek

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.